

KELTAISEN TALON KUTSU

Eteisestä vie
yläkertaan
ilmeikäs
portaikko.

Luhtaniemien talo
kuului alun perin
ilmeisesti Kymin
Osakeyhtiön raken-
nuspäällikölle.

Tiina ja Pasi Luhtaniemi löysivät Kouvolan Kuusankoskelta unelmiensa puutalon.

TEKSTI JUKKA BEHM | KUVAT JOHANNES WIEHN

Pihalla kasvaa
muun muassa
vaaleanpunaista
herukkaa.

Keltainen puutalo, jonka ulkomaali on sieltä täältä repsallaan, muistuttaa äkiseltään hieman rintamamiestaloa. Kuusiruutuiset ikkunat ja vuorilaudat, joita koristavat klassismista vaikutteita saaneet puiset pilasterit, kielivät kuitenkin siitä, että talolla on enemmän ikää.

”Kuin villin lännen fasadi. Se seinä, joka näkyy parhaiten tielle, on maalattu nyt uudeksi öljymaalilla”, tuumaa **Pasi Luhtaniemi**, talossa asuva kirjailija ja kustantaja.

Hänen työhuoneensa on toistaiseksi kuistilla, sillä yläkerran toimisto odottaa remonttia.

Pasin puoliso **Tiina Luhtaniemi** on Kouvolan Teatterin uusi johtaja. Hänen työhuoneensa on jo valmis, mutta parhaiten hän on viihtynyt pihan terassilla. ”Taloa ja puutarhaa ihastellen”, hän kertoo.

Kiireellä näyttöön

Luhtaniemet ovat asuneet kodissaan Kuusankosken Pajamäessä vajaan vuoden.

Pasi ja Tiina
Luhtaniemi ajoi-
vat Kajaanista
asti asunonäyt-
töön Kouvolaan.

Uuden asunnon metsästys käynnistyi viime vuoden alkusyksystä, saalis saatiin marraskuussa.

Tiinan työpaikka Kouvolassa oli varmistunut jo keväällä, mutta ensin oma talo Jyväskylässä piti saada myyntikuntoon. Perinteinen rintamamiestalo oli ostettu 20 vuotta sitten alkuperäiskunnossa.

”Pari remonttikierrosta vuosiin mahtui, jopa kolme, miten sen nyt laskee. Siinä se meni lastenhoidon ohella. Talotyypin tuli nähtyä”, Pasi toteaa. ”Mielestäni rintamamiestalon kuuluvat suomalaisten kansallisaarteiden joukkoon.”

Kun Luhtaniemet näkivät tulevasta kodistaan sisäkuvia netin asuntoilmoituksessa, heidän sukulaisvierailunsa Kajaanissa katkesi äkisti.

”Huomasimme ilmoituksen sunnuntaiaamuna, ja iltapäivällä olimme jo näytössä Kouvolassa. Meidän lisäksi paikalla oli pari kolme muuta pariskuntaa kyräilemässä toisiaan”, Tiina kertoo.

Näyttö ei ollut ensimmäinen, talo oli ollut jo jonkin aikaa myynnissä. ➤

Tiina Luhtaniemen työhuone valmistui yläkertaan.

Lateksimaali repeilee ulkoseinässä, jota ei ole vielä kunnostettu.

Pasin työpöydältä kuistilta on näkymä puutarhaan.

”Oli varmasti pari asiaa, jotka arveluttivat ostajia. Ulkomaali oli hilseillyt julmannäköisesti, sillä keltamullan päälle on vedetty todennäköisesti lateksia. Ysärikunnossa olevassa, huonosti remontoitussa saunakamarissa oli irtonaisia lattialaattoja”, Pasi listaa.

”Työmäärä saattoi arveluttaa. Eivät kaikki halua käyttää remonteihin aikaa kuten sinä”, Tiina sanoo miehelleen.

Historiallinen ympäristö

Talon ostamisen puolesta puhui se, että kattotuolit ja tiilikatto oli uusittu äskettäin. Korkeat tulisijat ja sisätilan tunnelma tekivät pariskuntaan vaikutuksen. Haittaa ei ollut myöskään rehevästä puutarhasta, jossa kypsyi jopa viinirypäleitä.

Lähiympäristöä kierrellessä suu on lokahtanut monesti auki. Historiallisella alueella on entisiä paperitehtaan työntekijöiden ja toimihenkilöiden asuntoja.

Luhtaniemien vuonna 1929 valmistunut talo oli perimätiedon mukaan alun perin Kymin Osakeyhtiön rakennuspäällikön talo. Sukunimi on melko varmasti selvillä.

”Löysin vintiltä paperin, johon oli harjoiteltu epävarmalla käsialalla nimen Jakobson kirjoittamista”, Pasi kertoo.

Talon suunnittelija oli rakennusmestari **Bengt Salin**, joka työskenteli **Bertel Liljequistin** arkkitehtitoimistossa. Liljequist tuli tunnetuksi etenkin kirkkojen suunnittelijana, mutta Kuusankoskelle hän piirsi tehdaslaisille kokonaisia asuinalueita.

Luhtaniemien kotikatu on nimetty arkkitehdin mukaan Liljequistintieksi.

”Olemme Suomen teollisuushistorian ytimessä. Täällä toimi aikoinaan kolme paperitehdasta viiden kilometrin säteellä, ja jokaisella oli oma työväenyhdistyksensä. Tehtaanjohtajat toivat kotiseudultaan virkamiehet ja arkkitehdit mukanaan, ja siksi Kuusankoskella asui ruotsinkielistä yläluokkaa. Tehdas rakensi kaiken, yhteisön tehtaan ympärille.”

Pöytä palasi sijoilleen

Muutto Kuusankoskelle oli Pasille paluu suvun juurille. Hänen äitinsä syntyi silloisessa kauppalassa vuonna 1932. Ukki, joka oli

ammatiltaan eläinlääkäri, asui perheineen vuokralla Heinosen kaupan yläkerrassa melko lähellä keltaista taloa.

”Äitini oli kahdeksanvuotias muuttaessaan täältä pois, mutta kun toimme hänet katsomaan synnyinseutujaan, häneltä tuli tarinointa, joita en ollut ennen kuullut. 85-vuotiaana hänellä on muistivaikeuksia, mutta hän kertoi, missä kasvoi omenapuita ja marjapensaita ja kuinka hän ui Kymijoen yli.”

Muuttokuormassa Jyväskylästä Kuusankoskelle saapui vanha pöytä. Sen alapuolelta löytyi muuton yhteydessä teksti: El. Lääk. **U.E. Korhonen**, Kuusankoski.

”Sota-aikana evakkoperheiden arvotavaroita merkittiin juuri noin. Ukki sai välirauhan aikana vuonna 1940 Kainuusta viran ja teki siellä elämäntyönsä. Pöytä lähti junakyydissä sinne ja palasi nyt Jyväskylän kautta takaisin kotiin.”

Puutalon kodikkuus

Edelliset asukkaat tekivät remontin 2000-luvun vaihteessa. Tapettien avulla haettiin silloin talon alkuperäistä henkeä. Luhtaniemet ►

Talossa riittää tilaa myös vieraille. Yksi Tiinan lempipaikoista on olohuoneen sohva.

Eteisen sisustusta hallitsee antiikinpunainen tapetti.

3 x koti-rauha

Mikä on lempipaikasi kotona, TIINA LUHTANIEMI? ”Uusi terassi, jonka teimme kesällä.

Missä silmäsi lepää? ”Näkymä sohvalta ruokahuoneeseen ja toisaalta ruokapöydästä olohuoneeseen. Alakerran iso, yhteinen tila miellyttää.”

Seuraava remontointikohde? ”Alakerran isojen huoneiden sisäkatot täytyy uusita.”

Olohuone ja ruokasali muodostavat suuren tilan, jonka voi sulkea kolmiosaisella ovella.

Ruokailuhuoneen kaakeliuunin sisällä on sähkövastus. Muut tulisijat lämpiävät puulla.

» Yläkerrassa tuntee, ettei lattia ole suora. »

Talon eteishalli on iso ja avara.

eivät ole kajonneet alakertaan. Suurimmat työt ovat olleet yläkerran puulattioiden maa-
laaminen sekä pihaterassin rakentaminen.

”Yläkertaan kun menee, tuntee, ettei lattia ole suora. Se kuuluu vanhan talon ominaispiirteisiin. Isälläni oli tapana sanoa, että hirsirunkoinen talo painuu siihen asti, kun kurkihirsi on maassa”, Pasi sanoo.

He etsiskelivät nimenomaan puutaloa. Se edustaa heille kodikkuutta, ja juuri sitä Tiina hakee asumiselta.

”Se vie muistoissani lapsuuden onnelliseen aikaan, jolloin perheeni asui puutalossa. Materiaalina puu on niin lämmin, että haluan sen olevan mukana elämässä.”

Talon pitää myös hengittää. Pasi mielestä se voi onnistua, jos rakennusmateriaalina on puu tai kivi. Muovin hän säästäisi leluihin.

”Talossa on tehty kaksi kuntotarkastusta, ja olen käynyt paperit läpi. Talo myös tuoksui terveeltä tutkittaessa.”

Aarnikotkan läheisyyteen

Tiinalla on kodista töihin seitsemän kilometrin matka. Sen hän taittaa pyörällä

säässä kuin säässä ja vuoden ympäri. Pasiille Helsinki on entistä lähempänä; siellä on käytävä välillä työasioissa. Hän on julkaissut kaksi romaania, kirjoittanut näytelmiä sekä tehnyt dramatisointeja. Kustannus Aarnin hän perusti vuoden 2014 lopussa.

”Aloitin kaunokirjoilla, mutta kustannusohjelmassa on myös tietokirjoja ja runoutta ja pian myös oppikirjoja.”

Kustantamon nimi tarkoittaa skandinaavisen mytologian hahmoa, jättiläistä, joka vartioi hautausmaata.

Hautoja ja aarteita kaitsee myös aarnikotkan, jolla on kotkan pää ja siivet sekä leijonan vartalo. Se on tuttu taruolento Kuusankoskella, onhan se ikuistettu UPM-Kymmenen logoon. Aarnikotkan kuva painetaan yhä jokaiseen maailmalle lähtevään sellupaaliin tehtaassa, joka on muutaman kivenheiton päässä Luhtaniemien kodista.

Tilaa vieraille ja lapsille

Pasi tarjoaa Hopeantakojat ry:n kautta kirjoittajakoulutusta käsikirjoitustaan julkaisukuntoon viimeisteleville. Kun kirjoittajille

pidetään viikonloppukurssi, heille löytyy talosta ja piharakennuksesta majoitustiloja.

”Taloon mahtuu yritystoimintaa ja kustantamon varasto- ja työskentelytilat. Ja kun kolme lastamme tulevat käymään, heillekin riittää tilaa”, Tiina sanoo.

Perheeseen kuuluvat Helsingissä opiskelevat 25-vuotiaat kaksostytöt ja Jyväskylässä asuva 28-vuotias poika. ”Ihan kiva”, he ovat tuumanneet vanhempiensa uudesta kodista. Heille siihen ei liity suuria tunteita.

Ensimmäisten asukkaiden lisäksi Pasi tietää viimeisimmät asukkaat 90-lopulta tähän päivään.

”Kun kaivan puruja yläpohjasta, ehkä sieltä löytyy lisää vihjeitä.”

Perinnerakentamiseen perehtyneenä hän on miettinyt, kuinka ruokailuhuoneen kattoon viritetty ratkennut pinkopahvi korjataan oikein. Harrastajarakentajalle se on mielenkiintoinen pätkinä.

”Hyvältä on asuminen täällä tuntunut. Talon satavuotisjuhlat ovat reilun kymmenen vuoden päästä. Talon matka on vasta alussa.” ●